

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ก ล ม ก ฎ หมาย โทร. ๐๘๑ ๑๒๔๓ ๙๗๗ (นนทบุรี)
ที่ ยศ ๐๖๑๑๔/๑๒๕๔

วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัย พ.ศ.๒๕๖๕

เรียน รองอธิบดี ผู้ตรวจราชการกรม ผู้เชี่ยวชาญ และหัวหน้าหน่วยงานในสังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชน

ด้วยพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ โดยพระราชบัญญัติตั้งกล่าวไว้ให้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๖ เป็นต้นไป) เว้นแต่บทบัญญัติแห่งมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป) และบทบัญญัติแห่งมาตรา ๓๙ กำหนดให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มิได้ปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี ๑ ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัย พ.ศ. ๒๕๖๕ (จำนวน ๑๖๘ ฉบับ) เป็นความผิดทางพนัยในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ และให้อ้วว่าอัตราโทษปรับอาญาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าว (จำนวน ๑๖๘ ฉบับ) เป็นอัตราค่าปรับเป็นพนัยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัย พ.ศ. ๒๕๖๕

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ขอเรียนดังนี้

๑. เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัย พ.ศ. ๒๕๖๕ คือ โดยที่มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้รัฐเพิ่มกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง ประกอบกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายได้กำหนดให้มีการปรับปรุงกฎหมายในการกำหนดโทษอาญาให้เหมาะสมสมกับสภาพความผิดหรือกำหนดมาตรการลงโทษให้เหมาะสมสมกับการกระทำความผิดและฐานะของผู้กระทำความผิดเพื่อมิให้บุคคลต้องรับโทษหนักเกินสมควร หรือต้องรับภาระในการรับโทษที่แตกต่างกันอันเนื่องมาจากฐานทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน เนื่องจากกรณีที่กฎหมายกำหนดโทษปรับ ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีย่องสามารถชำระค่าปรับได้ แต่ผู้มีฐานะยากจนและไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระค่าปรับได้จะถูกกักขังแทนค่าปรับอันกระทบต่อค่าติดคุกความเป็นมนุษย์อย่างรุนแรง ประกอบกับเมื่อคำนึงถึงข้อห้าม หรือข้อบังคับที่กฎหมายกำหนดให้ประชาชนต้องปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติแล้ว จะพบว่า มีข้อห้ามหรือข้อบังคับจำนวนมากอาจรุกล้ำเข้าไปในสิทธิพื้นฐานหรือสร้างภาระอันเกินสมควรแก่ประชาชน และนับวันจะมีกฎหมายตราอกมากำหนดการกระทำให้เป็นความผิดมากขึ้นหลายกรณีทำให้ประชาชนกล่าวเป็นผู้กระทำความผิดเพราэрรูเท่าไม่ถึงกันน์ บางกรณีกระทำไป เพราะความยากจนเหลือทนทาน และเมื่อได้กระทำความผิดแล้วก็ต้องถูกนำตัวเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา เช่น ถูกจับกุม คุกชั่ง พิมพ์ลายนิ้วมือและลงบันทึกประวัติอาชญากรรมเป็นประวัติติดตัวตลอดไป และในที่สุดไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ กระบวนการที่เกลื่อนร้อยละของสร้างรอยดำรงให้เกิดแก่ค่าติดคุกความเป็นมนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ถ้ามีทางใดที่จะป้องกันมิให้ประชาชนจะต้องตกเข้าสู่กระบวนการนี้ได้ จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนและขัดความเหลื่อมล้ำในสังคมลงได้ตามสมควร แม้ว่าการกำหนดมาตรการอันเป็นโทษที่ผู้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมีเพื่อให้กฎหมายมีสภาพบังคับ แต่โภคนั้นก็ไม่จำเป็นต้องใช้โทษอาญาเสมอไป ซึ่งนาประเทศได้เริ่มปรับเปลี่ยนบทลงโทษจากความผิดอาญาเป็นมาตรการอื่นที่มิใช่โทษอาญามากขึ้น รวมทั้งการใช้มาตรการอื่นแทนการลงโทษทางอาญา เช่น การคุมประพฤติ

กรณีจัง...

กรณีจึงสมควรที่ประเทศไทยจะพัฒนากฎหมายไทยให้สอดคล้องกับนานาประเทศ และเกิดประโยชน์แก่ประชาชนยิ่งขึ้น โดยปรับเปลี่ยนโโทชาญาบางประการที่มุ่งต่อการปรับเป็นเงินตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ เปลี่ยนเป็นมาตรการปรับเป็นพินัยที่สร้างขึ้นใหม่ไม่ให้มีสภาพเป็นโโทชาญา โดยกำหนดหลักเกณฑ์ให้ใช้ดุลพินิจกำหนดค่าปรับที่ต้องชำระให้เหมาะสมกับสภาพความร้ายแรงแห่งการกระทำและฐานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิดให้สอดคล้องกัน และในกรณีที่ผู้กระทำความผิดไม่มีเงินชำระค่าปรับอาจขอทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนการชำระค่าปรับได้ โดยไม่มีการกักขังแทนค่าปรับดังเช่นที่เป็นอยู่ในคดีอาญา การเปลี่ยนสภาพบังคับไม่ให้เป็นโโทชาญาโดยกำหนดวิธีการดำเนินการขึ้นใหม่เป็นการเฉพาะนี้ ย่อมจะช่วยทำให้ประชาชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการทางอาญา และไม่มีประวัติอาชญากรรมติดตัวอีกต่อไป การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้จะเป็นกลไกทางกฎหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรมและจัดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๗๗ และมาตรา ๒๕๘ ค. ด้านกฎหมาย (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและแผนการปฏิรูปประเทศไทยด้านกฎหมาย นอกจากนั้น สำหรับกฎหมายบางฉบับที่กำหนดให้มีโทษทางปกครอง แต่บัญญัติให้ฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาเพื่อบังคับชำระค่าปรับทางปกครองไว้แล้ว สมควรเปลี่ยนโโทษาดังกล่าวเป็นมาตรการปรับเป็นพินัยเช่นเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติดังนี้

๒.๑ กำหนดให้การปรับเป็นพินัยตามกฎหมายทั้งปวง ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ให้อภิวัตรการปรับเป็นพินัยหรือคำสั่งปรับเป็นพินัยเป็นการกระทำการทางปกครองหรือคำสั่งทางปกครอง การปรับเป็นพินัยไม่เป็นโโทชาญา (มาตรา ๕)

๒.๒ กำหนดให้ผู้กระทำความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตามจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือศาลกำหนดตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินจำนวนสูงสุดที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยนั้นบัญญัติไว้ เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น (มาตรา ๗)

๒.๓ ในการกำหนดค่าปรับเป็นพินัย ให้พิจารณาให้เหมาะสมกับข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้ (๑) ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่ชุมชนหรือสังคมจากการกระทำความผิดทางพินัย และพฤติกรรมอื่นอันเกี่ยวกับสภาพความผิดทางพินัย (๒) ความรุ้งผิดชอบ อายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อม การกระทำความผิดซ้ำ และสิ่งอื่นทั้งปวงเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางพินัย (๓) ผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดทางพินัยหรือบุคคลอื่นได้รับจากกระทำความผิดทางพินัย (๔) สถานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิดทางพินัย (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง)

๒.๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดทางพินัยผู้ใดเป็นบุคคลธรรมดา และกระทำความผิดทางพินัย เพราะเหตุแห่งความยากจนเหลือทนทานหรือเพราะความจำเป็นอย่างแสนสาหัสในการดำรงชีวิต ผู้นั้นอาจยื่นคำร้องเพื่อให้กำหนดค่าปรับเป็นพินัยต่ำกว่าที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือขอทำงานบริการสังคม หรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัยได้ (มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง) ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดทางพินัยผู้ใดเป็นบุคคลธรรมดา และไม่มีเงินชำระค่าปรับเป็นพินัย ผู้นั้นอาจยื่นคำร้องโดยแสดงเหตุผลอันสมควรเพื่อขอทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัยได้ (มาตรา ๑๐ วรรคสอง)

๒.๕ ในคดีความผิดทางพินัย ถ้ามิได้มีคำสั่งปรับเป็นพินัยหรือฟ้องภายในกำหนดสองปี นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ เว้นแต่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น (มาตรา ๑๑)

๒.๖ เมื่อได้มีคำสั่งหรือคำพิพากษาอันเป็นที่สุดให้ผู้ใดชำระค่าปรับเป็นพินัย ถ้าผู้นั้นมิได้ชำระหรือชำระค่าปรับเป็นพินัยแล้วแต่ยังไม่ครบถ้วน และเกินห้าปีนับแต่วันที่มีคำสั่งหรือคำพิพากษาดังกล่าว จะบังคับตามคำสั่งหรือคำพิพากษาต่อผู้นั้nmีได้ (มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง)

๒.๗ กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้สั่งปรับเป็นพินัยรายงานการสั่งปรับเป็นพินัยให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดทราบ และให้หน่วยงานของรัฐจัดทำสรุปผลการปรับเป็นพินัยของหน่วยงานนั้นแล้ว เปิดเผยผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ประชาชนทราบเป็นประจำทุกปี (มาตรา ๑๓)

๒.๘ กำหนดกระบวนการพิจารณาคดีความผิดทางพินัย เป็น ๓ ชั้นดังนี้

(๑) ขั้นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๑.๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามกฎหมายได้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยนั้นบัญญัติไว้ ในกรณีที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัย มิได้บัญญัติไว้ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายนั้นประกาศกำหนด ในการกำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีอำนาจปรับเป็นพินัย รัฐมนตรีจะกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นใดที่มิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งรับผิดชอบในการปฏิบัติตามกฎหมายนั้นเป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยได้ เว้นแต่เป็นกรณีตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๗ วรรคสาม และถ้าค่าปรับเป็นพินัยที่กฎหมายบัญญัติไว้มีอัตราอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท จะกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐคนเดียวเป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยก็ได้ แต่ถ้าค่าปรับเป็นพินัยที่กฎหมายบัญญัติไว้มีอัตราอย่างสูงเกินหนึ่งหมื่นบาท ต้องกำหนดให้การปรับเป็นพินัยกระทำเป็นองค์คณะประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่น้อยกว่าสามคน (มาตรา ๑๙)

๑.๒) เมื่อมีเหตุอุบัติควรสงบสัยหรือมีการกล่าวหาหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐพบเห็นว่า มีการกระทำความผิดทางพินัยไม่ว่าความผิดนั้นจะเกิดขึ้นในท้องที่ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน และต้องให้อโอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหาหนึ่น ตามสมควร ทั้งนี้ การชี้แจง การแก้ข้อกล่าวหา หรือการยอมรับสารภาพต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ถูกกล่าวหา จะทำเป็นหนังสือ หรือทำด้วยวาจา หรือทำโดยวิธีการทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ ในกรณีที่ทำด้วยวาจา ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบันทึกไว้และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงนามไว้เป็นหลักฐาน (มาตรา ๑๙ ประกอบข้อ ๙ ของกฎกระทรวงการแสวงหาข้อเท็จจริง การรวบรวมพยานหลักฐาน และการชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหา พ.ศ. ๒๕๖๖)

๑.๓) เมื่อดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานแล้ว และเจ้าหน้าที่ของรัฐมีพยานหลักฐานเพียงพอว่าผู้ใดกระทำความผิดทางพินัย ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งปรับเป็นพินัยและส่งคำสั่งให้ผู้นั้นทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรของผู้ถูกกล่าวหาหรือตามที่ได้แจ้งไว้ต่อหน่วยงานของรัฐ และให้อีกว่าผู้นั้นได้รับแจ้งตั้งแต่วันครบสิบห้าวันนับแต่วันที่ปรากฏในทะเบียนตอบรับ (มาตรา ๒๐)

๑.๔) คำสั่งปรับเป็นพินัย ให้ทำเป็นหนังสือโดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้
(๑) ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการกระทำอันเป็นความผิดทางพินัย (๒) อัตราค่าปรับเป็นพินัยที่กฎหมายบัญญัติ และจำนวนค่าปรับเป็นพินัยที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนดให้ต้องชำระ (๓) ระยะเวลาที่ต้องชำระซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน แต่ไม่เกินสามสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง (๔) กระบวนการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องดำเนินการต่อไปถ้าผู้ถูกกล่าวหาปฏิเสธข้อกล่าวหาหรือไม่ชำระค่าปรับเป็นพินัยภายในระยะเวลาที่กำหนด (๕) สิทธิในการขอผ่อนชำระหรือการยื่นคำร้องขอต่อศาล (๖) รายละเอียดอื่นใดที่เห็นสมควรจะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจสภาพแห่งการกระทำความผิดหรือที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ถูกกล่าวหา (มาตรา ๒๑)

๑.๕) ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาปฏิเสธข้อกล่าวหา หรือไม่ชำระค่าปรับเป็นพินัยภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย พยานหลักฐาน และส่วนรวมให้

พนักงานอัยการเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลต่อไป เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยได้บัญญัติให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลได้เอง เจ้าหน้าที่ของรัฐอาจดำเนินการฟ้องคดีโดยไม่ต้องส่งให้พนักงานอัยการ (มาตรา ๒๓)

๑.๖) ถ้าผู้กระทำความผิดทางพินัยชำระบ่าปรับเป็นพินัยครบทั่วตามจำนวนที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนดก่อนฟ้องคดีต่อศาล ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยุติการดำเนินการฟ้องคดี (มาตรา ๒๗)

๒) ชั้นพนักงานอัยการ

๒.๑) เมื่อพนักงานอัยการได้รับสำนวนคดีความผิดทางพินัยจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ หากพนักงานอัยการเห็นควรสั่งฟ้อง ให้ดำเนินการเพื่อฟ้องคดีต่อศาล โดยจะมีหรือไม่มีตัวผู้กล่าวหาไปศาลก็ได้ ในกรณีพนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้อง ให้แจ้งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐทราบพร้อมทั้งเหตุผล หากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของพนักงานอัยการ ให้ทำความเห็นและเสนอไปยังผู้ดำรงตำแหน่งเหนือพนักงานอัยการที่มีคำสั่งเพื่อชี้ขาด เมื่อมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีแล้วให้พนักงานอัยการแจ้งให้ผู้กล่าวหาทราบเป็นหนังสือด้วย กรณีพยานหลักฐานยังไม่เพียงพอ พนักงานอัยการมีอำนาจตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม รวมทั้งมีหนังสือเรียกให้บุคคลมาให้ถ้อยคำได้ตามที่เห็นสมควร หรือจะสั่งให้เจ้าหน้าที่รัฐดำเนินการเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำเพิ่มเติมก็ได้ (มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม)

๒.๒) ในการพิจารณาสำนวนคดีความผิดทางพินัย หากพนักงานอัยการเห็นว่า เป็นความผิดทางอาญาหรือมีการกระทำความผิดทางอาญารวมอยู่ด้วย ให้พนักงานอัยการแจ้งให้พนักงานสอบสวนเพื่อพิจารณาดำเนินคดีอาญาต่อไป (มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง)

๒.๓) ในการพิจารณาสำนวนคดีความผิดทางอาญา หากพนักงานอัยการเห็นว่า เป็นความผิดทางพินัยหรือมีการกระทำความผิดทางพินัยรวมอยู่ด้วย ให้พนักงานอัยการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการปรับเป็นพินัยต่อไป (มาตรา ๒๖ วรรคสอง)

๒.๔) ถ้าผู้กระทำความผิดทางพินัยชำระบ่าปรับเป็นพินัยครบทั่วตามจำนวนที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนดก่อนฟ้องคดีต่อศาล ให้พนักงานอัยการยุติการดำเนินการฟ้องคดี (มาตรา ๒๗)

๓) ชั้นศาล

๓.๑) ให้ศาลมแขวง ศาลจังหวัด ศาลอาญาที่มีเขตอำนาจ หรือศาลชั้นต่ำพิเศษ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น เป็นศาลมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีความผิดทางพินัย วิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา (มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง)

๓.๒) ผู้ใดต้องคำพิพากษาให้ชำระค่าปรับเป็นพินัย ไม่ชำระค่าปรับภายในเวลาที่ศาลมกำหนด ให้ศาลมมีอำนาจออกหมายบังคับคดีเพื่อยieldทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของผู้นั้น เพื่อชำระค่าปรับเป็นพินัย (มาตรา ๓๐)

๓.๓) การอุทธรณ์คำพิพากษา ผู้กระทำความผิดทางพินัยไม่สามารถอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลในปัญหาข้อเท็จจริงและจำนวนค่าปรับเป็นพินัยได้ แต่มีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาได้เฉพาะปัญหาข้อกฎหมายตามเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับ โดยคำพิพากษาของศาลชั้นอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด (มาตรา ๓๒)

๓.๔) การบังคับคดี ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ โดยอนุโลม โดยให้เจ้าพนักงานศาลที่ได้รับแต่งตั้งและพนักงานอัยการเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการบังคับคดีและให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจหน้าที่ยieldทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดทางพินัย และขยายทอตตลาดตามที่ได้รับแจ้งจากศาลหรือพนักงานอัยการ (มาตรา ๓๑)

๓.๕)...

๓.๕) ถ้าผู้กระทำการผิดทางพินัยชาระค่าปรับเป็นพินัยครบทั้วตามจำนวนที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนดก่อนศาลมีคำพิพากษาให้ศาลงสั่งจำหน่ายคดี (มาตรา ๒๗)

๒.๙ กำหนดห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐบันทึกการกระทำการผิดทางพินัยของบุคคลใดรวมไว้ในบันทึกประวัติอาชญากรรม หรือในฐานข้อมูลประวัติอาชญากรรม (มาตรา ๓๔)

๒.๑๐ กำหนดเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกในการชำระค่าปรับเป็นพินัยจะกำหนดให้ชำระผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงก็ได้ (มาตรา ๓๕)

๒.๑๑ กำหนดค่าปรับเป็นพินัยให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เว้นแต่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยหรือกฎหมายอื่นจะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น (มาตรา ๓๖)

๒.๑๒ กำหนดให้เปลี่ยนความผิดอาญาและความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองเป็นความผิดทางพินัย ดังนี้

(๑) ความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี ๑ ท้ายพระราชบัญญัติ เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกาศในราชกิจจานุเบกษา (เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖) โดยให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย (มาตรา ๓๙)

(๒) ความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี ๒ ท้ายพระราชบัญญัติ เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย เมื่อมีการตราเป็นพระราชบัญญัติ (มาตรา ๔๐)

(๓) ความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามข้อบัญญัติท้องถิ่น เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกาศในราชกิจจานุเบกษา (เปลี่ยนเป็นความผิดพินัยในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖) โดยให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาในข้อบัญญัติท้องถิ่นเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย (มาตรา ๔๑)

(๔) ความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองตามกฎหมายในบัญชี ๓ ท้ายพระราชบัญญัติ เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกาศในราชกิจจานุเบกษา (เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖) โดยให้ถือว่าอัตราโทษปรับทางปกครองเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย (มาตรา ๔๓)

๒.๑๓ พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๓๙ กำหนดให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามพระราชบัญญัติศาลาเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ (ซึ่งเป็นกฎหมายในบัญชี ๑ ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ลำดับที่ ๑๓๐) เป็นความผิดทางพินัยในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ ดังนี้

(๑) มาตรา ๑๘๗ ผู้ใดเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ตามมาตรา ๔๙ (๑) หรือ (๒) หรือมาตรา ๕๑ (๑) หรือ (๒) ขัดขืนไม่ยอมให้ผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติ ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ หรือนักสังคมสงเคราะห์เข้าไปในสถานที่ดังกล่าวในระหว่างเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๙ หรือมาตรา ๕๑ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาท

(๒) มาตรา ๑๘๘ ผู้ใดเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครอง หรือเป็นผู้อยู่ในสถานที่ตามมาตรา ๔๙ (๑) หรือ (๒) หรือมาตรา ๕๑ (๑) หรือ (๒) ไม่ยอมตอบคำถามของผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติ ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ หรือนักสังคมสงเคราะห์โดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาท

(๓) มาตรา ๑๘๙ ผู้ใดเป็นครู อาจารย์ หรือผู้ดัดแปลงสถานศึกษาตามมาตรา ๔๙ (๓) ไม่ยอมตอบคำถามของผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติ หรือผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จ เป็นผู้กระทำการผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาท

(๔) มาตรา ๑๙๐ ผู้ได้เป็นครู อาจารย์ หรือผู้จัดการสถานศึกษาไม่ยอมทำรายงานตามมาตรา ๔๘ (๓) หรือทำรายงานเท็จ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

(๕) มาตรา ๑๙๑ ผู้ได้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติ ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ หรือนักสังคมสงเคราะห์ ซึ่งใช้อำนาจตามมาตรา ๔๘ (๔) หรือมาตรา ๕๑ (๓) แล้วแต่กรณี โดยไม่มีเหตุอันสมควร มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้อาชัยอำนวยความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ออกประกาศกระทรวงยุติธรรม เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจประจำปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยกำหนดให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจประจำปรับเป็นพินัยในความผิดทางพินัยตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งค่าปรับเป็นพินัยไม้ตราช้อย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ที่เกิดขึ้นในท้องที่ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยประกาศกระทรวงยุติธรรมดังกล่าวให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารเกี่ยวกับการปรับเป็นพินัยเพื่อประกอบการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ.๒๕๖๕ ได้ตาม QR Code ที่ปรากฏท้ายหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

(นางสาวศิริประกาย วรบริษา)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

การปรับเป็นพินัย